

Forpliktende plan for Steigen kommune 2018-2021

Vedtatt av Steigen kommunestyre 28. februar 2018

Innhold

Forpliktende plan	3
Oppsummert	3
Formål og innhold i planen.....	4
Analyse	4
Oppfølgingsplan	5
Vedtatte oppfølgingspunkter	5
Tiltak som ikke krever spesiell oppfølging.....	6
Kommentarer til planen	6

Forpliktende plan

En definisjon på forpliktende plan finner vi i kommuneproposisjonen 2013 «Denne planen skal enten være økonomiplan/budsjett eller en egen spesifisering av disse. Kommunen skal i denne planen redegjøre for hvorledes økonomisk balanse kan oppnås. Planen skal inneholde konkrete tiltak for å komme i økonomisk balanse. Fylkesmannen skal følge opp at planen blir fulgt, gjerne ved bruk av tilstands- og statusrapportering.

I retningslinjene for skjønnsfordeling finner vi følgende:

- Forpliktende plan skal være økonomiplan/budsjett, eller en egen spesifisering av økonomiplan/budsjett.
- I planen skal kommunen spesifisere konkrete tiltak for å gjenopprette økonomisk balanse.
- Fylkesmannen skal følge opp at planen blir fulgt, gjerne ved hjelp av tilstands og statusrapportering
- Fylkesmannen skal holde tilbake midler, eventuelt gradvis utbetalte skjønnsmidler, dersom kommunene ikke følger vedtatt plan.
- Fylkesmannen skal legge til grunn at det er opp til det enkelte kommunestyre å fastsette hvilke tiltak som skal iverksettes for å oppnå økonomisk balanse innenfor kravene til kommuneloven paragraf 48 nr. 4.
- Kommuner som ikke iverksetter tiltak for å gjenopprette økonomisk balanse, kan heller ikke tildeles skjønnsmidler med begrunnelse i kommunens økonomiske situasjon.

Fylkesmannen skal godkjenne at den forpliktende plan tilfredsstiller de krav som er fastsatt av KRD, gjøre kommunen bevisst på egen situasjon, veilede utviklingsarbeidet og følge opp at planen blir fulgt.

Planen er lagt opp slik at de ulike tiltakene er beskrevet, beregnet effekt, antatt ferdigstilling og hvem som er ansvarlig for gjennomføring.

Oppsummert

En forpliktende plan er:

- Det er balanse mellom inntekter og utgifter. Det er balanse mellom inntekter og utgifter når årets driftsinntekter minst er like store som årets driftsutgifter. Dette innebærer også at kommunen har et bevist forhold til hvordan den skal sikre at inntekter er minst er like store som utgifter i framtiden.
- Kommunen utøver god økonomistyring. God økonomistyring vil si at kommunen har oversikt over hva ressursene brukes til, og at selve ressursbruken (de politiske prioriteringene) er et resultat av bevisste politiske valg – ikke av tilfeldigheter, og at ressursbruken er effektiv.

Formål og innhold i planen

Planen skal være kommunestyrets beskrivelse av hvordan kommunen skal få til endring.

Endringer må planlegges, iverksettes og få tid til å virke før de viser seg i regnskapsmessige resultater og nye holdninger til økonomistyring. En plan for å gjenopprette økonomisk kontroll bør inneholde:

- **Erkjennelse.**
Utgangspunktet for å kunne starte arbeidet med endring må være en felles forståelse om at en endring er påkrevd. Den forpliktende planen bør derfor starte med å gi en forklaring på hvorfor kommunen ikke har kontroll på økonomien, samt en beskrivelse av situasjonen kommunen er i. Forklaringen og beskrivelsen må være behandlet i kommunestyret. Endring vil ikke skje uten at man handler. Første steg for å sikre handling er å beslutte konkrete tiltak som bidrar til at kommunen får kontroll på økonomien. Den forpliktende planen bør derfor inneholde en konkret beskrivelse av de vedtatte tiltakene. For at planen skal fremstå som troverdig og realistisk bør det også inkluderes en beskrivelse av tiltakets(enes)forventede konsekvenser, både i form av tiltakenes effekt på driftsutgifter og tiltakenes konsekvenser på tjenestenivå og -kvalitet.
- **Handling.**
Erfaring tilsier at det er lett å beslutte tiltak, men at det er vanskelig å realisere dem. For at en forpliktende plan skal fremstå som realistisk bør det gis en konkret beskrivelse av hvordan kommunen skal få realisert tiltakene både politisk og administrativt.
- **Oppfølging.**
Proessen med å få kommunens økonomi på fote er sjelden raskt gjennomført, men vil derimot kreve målrettet arbeid over tid. For at kommunen ikke skal forsømme målene den har satt seg, bør den forpliktende planen inneholde et tydelig opplegg for hvordan de vedtatte tiltakene skal følges opp. Opplegget bør ikke være for kompleks og ressurskrevende, men være forpliktende ved at det fastsettes konkrete og målbare milepæler.

Analyse

	Merforbruk	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2013	3,99		3,99				
2014	5,88		2,01	3,87			
2015	10,54			2,13	6,00	2,42	
2016	6,46					3,58	2,88
Sum	26,88	-	6,00	6,00	6,00	6,00	2,88

Tabell 1 Akkumulert merforbruk og inndecking. Tall i mill kroner

Steigen kommune har hvert år siden 2013 hatt merforbruk uten at dette kunne dekkes inn av disposisjonsfond. Derfor har kommunen et akkumulert merforbruk på 26,88 millioner pr utgangen av 2016. Inndecking av det akkumulerte merforbruket krever at driftsnivået tas ned og netto driftsresultat viser et mindreforbruk. På den måten frigjøres penger til å dekke inn underskuddet.

Etter planen rett over kan inndecking av merforbruk i 2017 tidligst starte i 2023. Eventuell inntekter fra Havbruksfondet og/eller avgift på havbruk vil fremskynde inndeckningen.

Oppfølgingsplan

Vi skal nedenfor gjennomgå de vedtatte oppfølgingspunktene som skal gjennomføres for å skape muligheter for å dekke inn det akkumulerte underskuddet. Videre følger en oversikt over rapporteringer i forbindelse.

Vedtatte oppfølgingspunkter

Forpliktende plan for Steigen kommune 2018-2021						
Nr	Navn på tiltak	Bekrivelse	Konsekvens vurdering	Milepæl	Frist	Ansvarlig
1	Oppvekstsentre på Laskestad og Leines.	Etablere felles ledelse for skole og barnehage på Laskestad og på Leines. Kilde: Formannskapet forslag til budsjett for 2018. Helårseffekt=383.545, Effekt 2018 176.06.	Utrede nye ledelsesstruktur. Tilpassing av lokaler må gjennomføres Søke prosjektmidler til omstilling	Ny ledelsesstruktur Plan for tilpassing av lokaler	1/5-18 1/2-18	Oppvekst
2	Folkehelsekoordinator	Få på plass funksjonen som folkehelsekoordinator innfor dagens budsjetttramme.	Utløser midler når ordningen fungerer. Årlig effekt på kr. 200.000,-		1/3-18	Helse og omsorg
3	Omlegging Mølnmoa	Driften tilpasses hjemmebasert omsorg. Kilde: Steigen kommunes budsjett for 2017.	Sikrer brukernes behov i hht enkeltvedtak. Årlig effekt på minimum 1 million fom 2018.	Ny turnus tas i bruk når alle forutsetninger er på plass.	1/3-18	Helse og omsorg
4	Omorganisering av tilbud innen pleie og omsorg	Bygge opp hjemmetjeneste til heldøgns tilbud, bygge ned institusjonstilbud Kilde: Steigen kommunes budsjett for 2017	Gjennomgått i eget dokument i k-styret des 2017. Nødvendig forutsetning for å lykkes med tiltak 3 og 5. Innsparingen kommer der.	Ny turnus tas i bruk når alle forutsetninger er på plass. Fortløpende oppfølging.	1/3-18	Helse og omsorg
5	Tilpasse ressursbruk HO	Tilpasse ressursbruk i fht pleietyngde i institusjon	Gjennomgått i eget dokument i k-styret des 2017. Årlig effekt kr. 508.000,-	Løpende oppfølging HO-leder. Evaluering hver annen måned.	28/2-18	Helse og omsorg
6	Nytaksering mhp økt eiendomsskatt i 2019	Prosess igangsatt. Kilde: Steigen kommunes budsjett for 2017	Øke kommunenes samlede inntekter på E-skatt med 50%. Inntektsøkning med 4,46 mill fom 2019. Samlet kostnad for omtaksering på 1 mill fordelt på 2018 og 2019.	Ny taksering ferdigstillt	28/2-19	Økonomi
7	Reduksjon biblioteket	Redusert åpningstid/tilbud i biblioteket. Kilde: Steigen kommunes budsjett for 2017	Nye åpningstider må publiseres til brukere. Helårseffekt på kr. 350.000 fom 2018.		31/12-17	Oppvekst
8	Reduksjon fysioterapi	Redusere tilskuddet til fysioterapi til 50% av full stilling. Halv effekt i 2018.	Oppsigelse sendes desember 2017. Drøftingsmøte avholdes. Helårseffekt på 210.000 fom 2019. Halv effekt i 2018.	Sende oppsigelse	31/12-17	Rådmann
9	Redusert politiker-godtgjørelse	Redusere fast godtgjørelse til politikere	Nytt reglement må vedtas. Helårseffekt på kr. 150.000 fom 2019, kr. 100.000 i 2018.	Nytt reglement vedtas av k-styret	1. apr 2018	Økonomi

Tiltak som ikke krever spesiell oppfølging

Nr	Navn på tiltak	Bekrivelse	Handling
1	Reduksjon konsulentbudsjett PUD	Redusert innkjøp av konsulenttjenester PUD. Årlig effekt på 200.000 fom 2018.	Utført av PUD-leder
2	Kutt Sagaspill	Midlertidig kutt for 2018, normalt tilskudd fom 2019. Engangseffekt på kr 100.000 i 2018.	Styreleder i Sagaspill informert
3	Leieinntekter nye næringsareal	Innarbeidet i fakturarutiner. Økt inntekt i 2018:166.000	Utført når nye areal er ferdigstilt.
4	Økt foreldrebetaling kulturskolen	Øke foreldrebetalingen på kulturskolen med 25%. Årlig effekt på kr 160.000 fom 2018.	Endring fom 1. fakturering 2018
5	Øke betaling barnehage til maxpris	Øke foreldrebetalingen i barnehagene til nasjonal maxpris	Endring fom 1. fakturering 2018
6	Økt skatteanslag	Økt skatteanslag og tilsvarende redusere anslaget for inntektsutjevning . Netto effekt er 60' (2018) og 165' (2019,2020 og 2021).	Endre budsjett og overvåke skatteinngangen

Kommentarer til planen

Rapportering:

Økonomisk rapportering månedlig til ledergruppemøter.

Ordinær rapportering til politisk nivå hver 2. måned med regnskapsrapport, likviditetsrapport og resultatprognose.

Tertialrapport til politisk nivå med tillegg: investeringsrapport, sykefravær og oversikt over fremdrift på oppfølgingspunkt.

Ekstraordinær rapportering ved behov, dersom vesentlige forhold krever det.